

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γὰρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καγὼ ὁ τάλας, δεδοικὸς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

■ Ἡ «Δήλωση τοῦ Τορόντο» ὑπεύθυνο κείμενο;

Ἡ καλουμένη «ἐκκλησιολογικὴ βάση» λειτουργίας τοῦ Π.Σ.Ε.* «Μποροῦμε νὰ ὁμιλοῦμε γιὰ «ἐκκλησιολογικὴ ταυτότητα» τοῦ Π.Σ.Ε.»;

Ἐ κείμενο πού δημοσιεύτηκε στὴ Romfea.gr (3/12/2021), τὸ ὁποῖο τιτλοφορεῖται «Μεσσηνίας: «Ὁ οἰκουμενικὸς ρόλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ ΠΣΕ»» (βλ. ἐδῶ), ἀναφέρονται μετὰξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς:

«Τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν ἤδη γιὰ μία δεκαετία (1938-1948), εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσει ἓνα οὐσιαστικὸ ἐρώτημα, τὸ ὁποῖο ἐτίθετο κατ' ἐπανάληψη ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους – μέλη, καὶ τὸ ὁποῖο ἀφοροῦσε τὴ φύση καὶ τὴν ἐκκλησιολογικὴ βάση λειτουργίας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν. Τὸ 1950, στὴ Δήλωση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, στὸ Τορόντο τοῦ Καναδά, δόθηκε ἡ ἀπάντηση, μὲ τὸ κείμενο: «Ἡ Ἐκκλησία, οἱ Ἐκκλησίες καὶ τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», τὸ ὁποῖο μέχρι σήμερα ἀποτελεῖ τὸ πλεόν ὑπεύθυνο κείμενο περὶ τῆς φύσης καὶ τῆς ἐκκλησιολογικῆς ταυτότητας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἐνῶ ἡ Α' Γενικὴ Συνέλευση τοῦ Ἀμστερταμ (1948) τὸ εἶχε θέσει ἐπίσημα ὡς ἐρώτημα».

Στὴ Δήλωση τοῦ Τορόντο, δόθηκε ὁμως ἡ ἀπάντηση πού ἀφοροῦσε τὴ φύση καὶ τὴν ἐκκλησιολογικὴ βάση λειτουργίας τοῦ λεγόμενου Π.Σ.Ε.; Μποροῦμε νὰ ὁμιλοῦμε γιὰ ἐκκλησιολογικὴ βάση; Καὶ μόνη ἡ ὀνομασία «ἐκκλησιολογικὴ βάση» στὰ πλαί-

σια τοῦ συννοθυλεύματος τοῦ Π.Σ.Ε., μὲ τὴν πνιγηρὴ παρουσία τόσων αἰρετικῶν κοινοτήτων καὶ ομάδων, ἀποτελεῖ ἐκκλησιολογικὴ στρέβλωση. **Α**ποτελεῖ ὄντως ἡ Δήλωση τοῦ Τορόντο, τὸ πλέον ὑπεύθυνο κείμενο περὶ τῆς φύσης καὶ τῆς ἐκκλησιολογικῆς ταυτότητος τοῦ Π.Σ.Ε.; **Μ**ποροῦμε ἐπίσης νὰ ὀμιλοῦμε γιὰ «ἐκκλησιολογικὴ ταυτότητα» τοῦ Π.Σ.Ε.;

* * *

Αὐτὰ ποὺ καταγράφουν οἱ κληθεῖσες «ἐκκλησιολογικὲς» προϋποθέσεις τῆς «Δήλωσης τοῦ Τορόντο», δίνουν τὴν ἀπάντησιν στὰ ἐρωτήματα αὐτά. **Ἡ** «Δήλωση τοῦ Τορόντο», τιτλοφορεῖται «Ἡ Ἐκκλησία, οἱ Ἐκκλησίες καὶ τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», μὲ τίτλο ποὺ δεικνύει, ὅτι ἄλλο ἢ Ἐκκλησία καὶ ἄλλο οἱ Ἐκκλησίες μέλη τοῦ Π.Σ.Ε.

Ἄν αὐτὸ τὸ συσχετίσει κανεὶς μὲ τὴν καλούμενη «ἐκκλησιολογικὴ προϋπόθεση» τῆς «Δήλωσης τοῦ Τορόντο», ἡ ὁποία τονίζει ὅτι, «οἱ ἐκκλησίες ἀναγνωρίζουν ὅτι τὸ νὰ ἀποτελεῖ κάποιος μέλος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι περιεκτικότερο ἀπὸ τὸ νὰ ἀποτελεῖ μέλος τῆς ἰδίας του τῆς ἐκκλησίας»¹, αὐτόματα ἀντιλαμβάνεται κανεὶς τὸ μέγεθος τῆς ἐκκλησιολογικῆς στρέβλωσης.

Ἡ προϋπόθεση αὐτὴ ὑποδεικνύει καθοδηγητικὰ μὲ τὸν τονισμό «περιεκτικότερο», σὲ ποιά Ἐκκλησία ἔχει μεγαλύτερη σημασία νὰ ἀνήκουν τὰ μέλη τοῦ Π.Σ.Ε. **Υ**πογράφοντας καὶ ἐμεῖς ὡς Ὁρθόδοξοι μία τέτοια προϋπόθεση, σαφέστατα παραδεχόμαστε, ὅτι δὲν ἔχει τόση σημασία νὰ ἀνήκομε στὴν Ὁρθόδοξὴ Ἐκκλησία, ἀλλὰ εἶναι περιεκτικότερο νὰ ἀνήκομε στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, λὲς καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξὴ Ἐκκλησία.

Ἀναιρεῖ ἢ δὲν ἀναιρεῖ αὐτὴ ἡ προϋπόθεση – παραδοχὴ, τὴν ἐκκλησιαστικὴ μας αὐτοσυνειδησία ὡς Ὁρθοδόξων; **Μ**πορεῖ νὰ προβληθεῖ ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι δόθηκε ἡ ἀπάντησις ποὺ ἀφοροῦσε τῇ φύσει καὶ τὴν ἐκκλησιολογικῇ βάσει λειτουργίας τοῦ λεγόμενου Π.Σ.Ε.; **Αὐτὸ** ποὺ ἐπισημαίνεται μὲ τὸ «περιεκτικότερο» στὴ Δήλωση, αὐτόματα ὑποβαθμίζει τὸ γεγονός νὰ ἀνήκεις στὴν ἰδιά σου τὴν ἐκκλησία.

Στὴν παράγραφο 5 τῆς Δήλωσης αὐτῆς ἀναφέρεται, ὅτι «οἱ ἐκκλησίες – μέλη τοῦ Π.Σ.Ε. ἀναγνωρίζουν στὶς ἄλλες ἐκκλησίες στοιχεῖα τῆς ἀληθοῦς ἐκκλησίας»¹.

Ποιά ἀναγνώριση στοιχείων ἀληθοῦς ἐκκλησίας μποροῦμε

νά αναγνωρίσουμε για παράδειγμα στις αίρετικές κοινότητες και ομάδες τῶν Πεντηκοστιανῶν, τῶν Λουθηρανῶν, τῶν Μεθοδιστῶν καὶ λοιπῶν αίρετικῶν κοινοτήτων τοῦ Π.Σ.Ε.;

Στὴν παράγραφο 8 τῆς *Δήλωσης τοῦ Τορόντο*, ἀναφέρεται ὅτι «οἱ ἐκκλησίες-μέλη εἰσέρχονται σὲ πνευματικὲς σχέσεις, γιὰ νὰ οἰκοδομηθεῖ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀνακαινισθεῖ ἡ ζωὴ τῶν ἐκκλησιῶν»¹.

Τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ θὰ οἰκοδομηθεῖ ἀπὸ τὶς «πνευματικὲς» σχέσεις μὲ αίρετικὲς κοινότητες καὶ ομάδες μέλη τοῦ Π.Σ.Ε., ὅπως γιὰ παράδειγμα μὲ τὶς καλούμενες «ἐκκλησίες» τῶν Μενονιτῶν σὲ Γερμανία καὶ Ὁλλανδία, τὶς ποικίλες «ἐκκλησίες» τῶν Μεθοδιστῶν, τὶς λεγόμενες «Ἀναμορφωμένες Χριστιανικὲς ἐκκλησίες» στὴ Σερβία, Μαυροβούνιο καὶ Σλοβακία μελῶν τοῦ Π.Σ.Ε.;

«**Δ**ιὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τῆς Ὅποίας καὶ μόνον οἱ ἄνθρωποι φθάνουν εἰς τὸν τελικὸν σκοπὸν καὶ τὸ τελικὸν νόημα τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως σὲ ὅλους τοὺς κόσμους»², παρατηρεῖ μεταξὺ ἄλλων ὁ ἱερός Ἰουστίνος Πόποβιτς, ἐρμηνεύοντας τὸν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «Μέχρι καταστήσωμεν...εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Εφ. 4, 13).

Συνεπῶς τὸ κείμενο τῆς *Δήλωσης τοῦ Τορόντο*, δὲν ἀποτελεῖ ὑπεύθυνο κείμενο περὶ τῆς φύσης καὶ τῆς «ἐκκλησιολογικῆς» ταυτότητας τοῦ καλούμενου Π.Σ.Ε. **Α**ποτελεῖ ἀπλὰ ἓνα κείμενο, τὸ ὁποῖο καταγράφει τὶς μάταιες προσπάθειες συνύπαρξης στὸ συνονθύλευμα τοῦ λεγόμενου Π.Σ.Ε.

Τέτοιες προϋποθέσεις σχετικοποιοῦν τὴν ἐκκλησιαστικὴν μας αὐτοσυνειδησία ὡς Ὁρθόδοξων, ὅτι δηλαδὴ «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία». **Π**ρόκειται γιὰ ἐκκλησιολογικὲς στρεβλώσεις καὶ ὄχι «ἐκκλησιολογικὲς» προϋποθέσεις. □

(*) Ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθμ. 2.385/21.1.2022, σελ. 1 καὶ 3.

• **Τ**οῦ Β. Χαραλάμπους, Θεολόγου. • **Ἐ**πιμέλ. ἡμετ.

1. «**Η** συμβολὴ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ θεολογίας στὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» (Στυλιανοῦ Χ. Τσομπανίδη).

2. **Α**γίου Ἰουστίνου Πόποβιτς «Ἄνθρωπος καὶ Θεάνθρωπος – Μελετήματα Ὁρθόδοξου Θεολογίας».